

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ**

освітній ступінь Магістр

Розробник:
Дугар Тетяна –
доцент кафедри інформаційних систем
та технологій, к.е.н., доцент

Полтава
2022-2023 р.

Назва навчальної дисципліни	Методи прогнозування та обробки інформації вибіркова фахова міжфакультетська навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра інформаційних систем та технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Дугар Тетяна , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 461, навчальний корпус №4 e-mail: tetiana.dugar@pdaa.edu.ua , тел.: 0994439908.
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з управління, менеджменту, маркетингу, аналізу та звітності підприємства: За відповідним рівнем, дисципліни, що передують вивченню: «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Менеджмент», «Звітність підприємств», «Моделювання та економічний аналіз підприємств»

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Методи прогнозування та обробки інформації» дозволяє оволодіти теоретичними та практичними основами з обробки та аналізу даних на підприємствах різних форм власності, надає знання щодо підвищення ефективності вибору моделей прогнозування в цілому в країні та на окремих ділянках дослідження підприємства, впровадження соціально-відповідального контролю за системою обліку та аналізу в стратегічних планах діяльності підприємств України.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: вивчення теоретичних основ і принципів розробки прогнозів мікро- і макроподій, що зменшують ступінь невизначеності, властивої всім економічним процесам.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття фундаментальних теоретичних знань і практичних навичок з методів обробки інформації, методів пошуку найефективнішого або найбільш прийняттого способу дії для досягнення однієї чи кількох цілей, а також оволодіння методами і комп'ютерними засобами підтримки прийняття рішень з економічних питань в народному господарстві, зокрема в агропромисловому комплексі.

Компетентності:		Програмні результати навчання:
загальні:	фахові (спеціальні):	
ЗКВФ 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗКВФ 2. Здатність розробляти та управляти проектами.	ФКВФ 1. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. ФКВФ 2. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження для розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	ПР 1. Збирати, обробляти, аналізувати та робити обґрунтовані висновки за результатами наукових та прикладних досліджень, презентувати результати.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Сутність економічного прогнозування.
- Тема 2. Дослідження даних та вибір методу прогнозування.
- Тема 3. Методи прогнозування, що базуються на усередненні.
- Тема 4. Згладжувальні методи прогнозування.
- Тема 5. Прогнозування із урахуванням сезонності.

Тема 6. Причинно-наслідкові моделі прогнозування.

Тема 7. Якісні методи прогнозування.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4. Форма сем. контролю – залік.

Структура курсу та схема нарахування балів

Тема	Результати навчання	Вид завдань	Оцінювання
Сутність економічного прогнозування.	Збирати, обробляти, аналізувати та робити обґрунтовані висновки за результатами наукових та прикладних досліджень, презентувати результати.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань.	8
		<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи.	6
Дослідження даних та вибір методу прогнозування.		<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань.	8
		<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи.	6
Методи прогнозування, що базуються на усередненні.		<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань.	8
		<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи.	6
Згладжувальні методи прогнозування.		<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань.	8
	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи.	7	
Прогнозування із урахуванням сезонності.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань.	8	
	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи.	6	
Причинно-наслідкові моделі прогнозування.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань.	8	
	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи.	6	
Якісні методи прогнозування.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань.	8	
	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи.	7	

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і

можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перекладання:

Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

3. Система оцінювання:

Література та джерела інформації:

Основні

1. Аналітика та прогнозування соціально-економічних А64 процесів і податкових надходжень : монографія / [Паянок Т. М., Лаговський В. В., Краєвський В. М. та ін.]. К. : ЦП «Компринт», 2019. 426 с. URL : http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3314/1/3533_IR.pdf

2. Копішинська О. Методи прогнозування та обробки маркетингової інформації: завдання для самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг галузі знань 07 Управління та адміністрування освітнього ступеню Магістр. Полтава : ПДАА, 2020. 20 с.

3. Роль фінансового планування та прогнозування у забезпеченні фінансової стійкості підприємства. Електронне фахове видання «Економіка і суспільство». Випуск № 11. 2017. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/46.pdf

4. Соломіна Г. Сучасні фактори впливу на розробку методики прогнозування соціально-економічного розвитку. URL : <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/12/544.pdf>

5. Юнацький М. О. Огляд сучасних методів прогнозування фінансового стану підприємства. Електронне фахове видання «Ефективна економіка» URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/42.pdf

Допоміжні

1. Зоріна О. І., Нескуба Т. В., Мкртчян О. М. Прогнозування транспортних послуг: Конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 64 с. URL : <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/5688/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf>

2. Калініченко А. В. Основні підходи до створення агропрогнозів в Excel. Вісник ПДАА, 2004. № 4. С. 36–39.

3. Методи експертних оцінок в системах прийняття рішень: навчальний посібник / О. О. Терентьев, К. І. Київська, О. І. Серпінська. К. : 2020. 116 с. : іл. URL: http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2016/10/itppm-onp20-%D0%9C%D0%95%D0%9E_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2020.pdf

4. Прогнозування та аналіз часових рядів. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 051 «Економіка» освітня програма «Економічна кібернетика», «Економічна аналітика» / Укл. : Юрченко М. Є. Чернігів : ЧНТУ, 2018. 88 с. URL: <http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/16992/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D0%B7%D1%83%D0%B2.%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%20%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D1%80%D1%8F%D0%B4%D1%96%D0%B2.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інформаційні ресурси

1. <http://www.lokad.com>.

2. http://www.forecast-ing.ru/forecasting_excel_1.html

3. Науменко В. І. Впровадження методів прогнозування і планування в умовах ринкової економіки. URL: http://lubbook.org/book_592.html

4. Сайт Верховної Ради України // <http://www.rada.gov.ua>.

5. Сайт Співки аудиторів України та Аудиторської Палати України // <http://www.sau-apu.org.ua/apu/subject.html>.